

תאריך חתימת המסמך : 18/11/21

ת.צ.

בבית משפט המחוזי

בתל-אביב

אתי כהן ת.ז. 062892252

ע"י ב"כ עו"ד שרון ענבר פדלון ו/או טלי לופו
מרחוב אהבת אדם 74/27, שרונה, כפר יונה
טל': 054-3116123, 054-3334282, פקס': 072-2329097

התובעת;

- נגד -

מוצרי עוף טוב (2001) בע"מ 513153510

ד.נ. בקעת בית שאן, בית שאן 10900

הנתבעת;

תובענה ייצוגית

סוג התביעה: בקשה לאישור תובענה כייצוגית עפ"י סעיף 1 לתוספת השניה של חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006.

הסעדים המבוקשים: מוערך בסכום השבה של לפחות 5,000,000 ש"ח, כולל נזקים בגין פיצוי ונזקים בגין רכיב פיצוי בלתי ממוני, סעד עשה, סעד הצהרתי.

אגרה: 16,256 ש"ח, כאשר החלק הראשון עומד ע"ס 5,588 ש"ח, בהתאם לסעיפים 11א ו-11ב לתוספת לתקנות בתי המשפט (אגרות), התשס"ז-2007, מכוח תקנה 7 לתקנות.

הזמנה לדין: הנתבעת מוזמנת להגיש כתב תשובה תוך 45 יום מיום בו הומצאה התובענה, באם לא יוגש כתב תשובה במועד, בהתאם לתקנה 130 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018, תהא למבקשים הזכות לקבל פסק דין שלא בפני המשיבות.

הגדרת הקבוצה: כלל הצרכנים אשר רכשו מארזים/ אריזות של "מקלוני קבנוס", "נקניקות עוף", "שניצל עוף ביתי", "שניצל עוף דקיק ענקיסטי (כשר לפסח)" של הנתבעת, אשר עברו הפחתה תכולתית כשלעצמם ו/או שנוספו למגוון המוצרים במשקלים פחותים, וזאת ללא יידוע הצרכן בדבר הפחתת התכולה, וכל זאת החל ממועד שווקם ו/או למשך 7 שנים עובר להגשת התובענה ועד למתן פסק דין.

***רצ"ב תצהיר התובעת סומן כ-נספח ב' לבקשה

פתח דבר כללי

1. התובענה דנא, עוסקת בהפרה בוטה ויטודית של חוקים ודינים אילו:

- חוק הגנת הצרכן, התשמ"ה-1981.
- פקודת הנזיקין (נוסח חדש) התשכ"ח - 1968 – הפרת חובה חקוקה, עוולת הרשלנות ותרמית.
- חוק עשיית עושר ולא במשפט.

2. הרציונל העומד בבסיס התובענה, יוצג תחילה על דרך גדרה הנורמטיבי של עילת התביעה ועניינם של חברי הקבוצה, בממשק עובדתי להלך הדברים המסחרי-עובדתי אשר ארע הלכה למעשה בכל הנוגע לייצור ושוק הטובין מושאי ההליך.
3. והרי כי כן, כלל בלתו אין במערכת היחסים החוזית המיוחדת בין העוסק לצרכן הוכתבה בלשונו של המחוקק בחוק הגנת הצרכן, התשמ"ה-1981 באילו המילים:

" לא יעשה עוסק דבר-במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה-העלול להטעות צרכן בכל עניין מהותי בעסקה (להלן: הטעיה); בלי לגרוע מכלליות האמור יראו עניינים אלה כמהותיים בעסקה:"

- (1) הטיב, המהות, והסוג של נכס או שירות;
- (2) המידה, המשקל, הצורה והמרכיבים של נכס;
- (13) המחיר הרגיל או המקובל או המחיר שנדרש בעבר;

הצדדים

4. **הנתבעת**, מוצרי עוף טוב בע"מ (להלן: "**הנתבעת**" ו/או "**עוף טוב**"), נוסדה בשנת 1963, וכיום הינה היצרנית המובילה של מוצרי מזון מעוף ומוצרי הודו. עוף טוב מייצרת עבור השוק הקמעונאי מוצרי עוף בכמה קטגוריות, בהן: מוצרי עוף קפואים מוכנים לאכילה הכוללים שניצלים וקציצות; פסטרמות, נקנקיות ונקניקים; חלקי עופות טריים ארוזים וחלקי עופות קפואים ארוזים. בשנת 2016 המחזור השנתי של עוף טוב היה 860 מיליון ₪. היא מעסיקה 900 עובדים ונמצאת בבעלות משקי עמק הירדן ומשקי עמק המעייןות. **עוף טוב מהווה כ- 10% נתח כמותי משוק הפטם ונתח כמותי של כ- 25% משוק ההודו בשוק הקמעונאי. לפי נתוני סטורנקסט מ- 2016, מתוך העופות הממותגים הטריים הארוזים (שניצלים וקציצות), נתח השוק של עוף טוב הוא 33%.**
5. ליבת התובענה שבפנינו נעוצה ביסודה בעובדה החמורה כי לאורך השנים "עוף טוב" נוקטת באופן שיטתי של הקטנת אריזות בכלל מגוון מוצריה, וזאת ללא יידועו של הצרכן בדבר ההקטנה/ הפחתה בהתאם לדין. כאמור הנתבעת מייצרת ומשווקת את מוצריה, תוך שתופסת היא נתחי מדף רחבים ומשמעותיים, בתכולות כוללות ורגילות, כאשר בשנים האחרונות מוצרים רבים מתוצרתה של הנתבעת עברו הפחתות תכולה משמעותיות וזאת ללא יידוע הצרכן בדבר.
6. **התובעת** הנה אדם פרטי, אזרחית ותושבת ישראל, אשר רכשה את מוצרי החברה משך השנים, לרבות המוצרים מושאי התובענה כמפורט בה.
7. להלן המוצרים המופחתים מושא ההליך:

סדרת מוצרי הקבנוס

מקלוני קבנוס באריזות מקור בתכולה קודמת של 260 גר' - המשקל אינו קיים עוד, שווק עד לאמצע שנת 2019:

מקלוני קבנוס, **בתכולה נוכחית/ חדשה של 200 גר'**, עם הפחתת תכולה של 60 גר' ממוצר המקור, המשקל החדש החל להיות משווק מסוף שנת 2019. מדובר באותם גדלי אריזות, ללא בידול משקלי/ תכולתי:

8. אריזות מקלוני קבנוס **בתכולה חדשה של 100 גר'** החל משנת 2019, אשר נוספה למגוון המוצרים הקיימים (בתכולות גבוהות יותר של 120 גר', 160 גר' ו- 200 גר') ללא יידוע הצרכן בכך:

משקל קבנוס 100 גר' באריזה החל משנת 2019:

משקל קבנוס 100 גר' באריזה חדשה נכון למועדים של היום:

9. להלן התכולות הגבוהות יותר שבאותה הסדרה (120 גר', 160 גר', גר' 200 גר'):

160 גרם:

160 גרם באריזה חדשה:

120 גרם:

200 גרם (אריזה חדשה וישנה):

סדרת מוצרי הנקניקיות

10. מארזי נקניקיות עוף, המוכרות לצרכן בתכולה רגילה של 400 גר', למול מוצר נקניקיות עוף (ללא סימון אדום)/ במליחות מעודנת) אשר נוסף לסדרת ה- 400, **בתכולה חדשה של 360 גר'**. שני המוצרים נמכרים באותה הנראות, אותו גודל אריזה ואותו מחיר לצרכן:

סדרת מוצרי השניצלים

11. סדרת "שניצל עוף דקיק ענקיסטי ו/או דק ענק" בטעמים שונים המשווקת בתכולות של 700/720 גר', כאשר משך השנים ולצד סדרה זו התווספה (כמעט בכל ימות השנה, לא רק בפסח), אריזת שניצל עוף דקיק ענקיסטי (כשר לפסח) **מופחתת במשקל חדש של 650 גר'**. האריזות אוחזות באותו נפח אריזה, באותו מיתוג ובאותה הנראות:

סדרת הביתיים

12. כלל המוצרים שבסדרה משווקים באותה הנראות, אותו גודל אריזה, אותו מחיר, אותו המיתוג, אולם רק מוצר "שניצל עוף ביתי בטאצ' מתובל" אשר משווק כחלק מסדרת המוצרים הקיימת, נמכר בתכולה פחותה ב- 100 גר' ונושא משקל של 600 גר', כאשר יתר המוצר משווקים בתכולה גבוהה יותר (700 גר') וזאת ללא כל בידול תכולתי הנראה לעין הצרכן:

***רצ"ב העתק צילומי האריזות נשוא ההליך לצד מקבילותיהן (באריזות חדשות וקודמות), סומן כ- נספח ג' לבקשה

הטיעון הנורמטיבי ומסחר הוגן

13. כידוע, בקרב הצרכנים קיימת רגישות גבוהה למחירים בהם נמכרים המוצרים, במיוחד לגבי מוצרי העוף והעוף המעובד. עובדה זו מקבלת משנה תוקף כאשר מדובר בקרב כלל הציבור, אשר מושפע במידה רבה ממחירו של המוצר. ככל שמחירם של מוצרי העוף אשר אינם מעובדים ירד, כך תגדל הכמות שתירכש על ידי אותו ציבור צרכנים ותקטן בהתאמה כמות העוף המעובד שתירכש על ידו. בל נשכח, כי לצד שיווק ומכירה

של מוצרי עוף מעובדים, קיימת תחליפיות של מוצרים, כאשר פעמים רבות ניתן להיווכח לכך כי בעקבות שינוי במחיר במוצרי העוף המעובדים, קיימת נהירה לכיוון מוצרי העוף שאינם מעובדים ולהיפך.

14. כאמור לעיל ועפ"י הכלכלה ההתנהגותית, בשל הקושי של הצרכן להשוות בין מאפיינים רבים של מוצרים, הוא בוחר להתמקד במאפיין אחד, שהוא הבולט והעיקרי באותן נסיבות. **המאפיין הנבחר הוא המחיר**. כשיתקל הצרכן בעליה מפתיעה במחיר מוצר בעת קבלת החלטה על רכישה, ימנע לעיתים קרובות הצרכן מרכישת המוצר, או יגיב תגובה חזקה, לעומת תגובה מתונה יותר, כאשר באם יווכח לכך כי שונה/ הוקטן מוצר מזון מסוים. בשני המקרים, מדובר בעליית מחיר של מוצר מזון, בעוד שבמקרה השני בו מדובר על הפחתת תכולה של מוצר מזון, **עסקינן בעליית מחיר סמויה**.

15. במקרה שבנדוננו ומחמת הדמיון הפיזי בין אריזות המוצרים, ובהינתן אף כי אין המדובר רק בתכולות חדשות אשר נוספו לסדרת מוצרים בתכולות גבוהות יותר בטעמים שונים, כי אם במוצרים אשר תכולת הופחתה באופן ממשי (קבנוס), הרי כי אין כל היתכנות לכך כי הצרכן יבחין כי עסקינן למעשה בתכולות מופחתות של מוצרים בהשוואה למוצרי הייחוס (מוצרי המקור ו/או המוצר עם הכמות הגבוהה יותר).

16. יצוין כי המדובר בתופעה חמורה של ייקור מוצר צריכה בסיסי (מוצר עוף) באמצעות הפחתת משקל המוצר, ללא מתן גילוי אפקטיבי, תוך הסתרה מובהקת של העובדות, בפרט כאשר מוצרים אילו משווקים זה לצד זה, תוך עירוב המינים והסוגים.

17. כן, כאשר רובם המכריע של המוצרים נמכרים בתוך מקררים סגורים/ פתוחים/ ווי תליה אשר לעיתים מסתירים/ מטשטשים את משקלי האריזות, אין כל היתכנות לכך כי הצרכן דווקא ישים לב למשקל המופחת של המוצרים, אשר אין כל בידול צורני באריזות המוצרים למול אריזות מוצרי הייחוס במשקלים גבוהים יותר, וזאת במיוחד כאשר המוצרים משווקים במערום תוך עירובם זה בזה:

***רצ"ב העתק צילום המוצרים כפי שהם מונחים במרכולים, סומן כ- **נספח ד'** לבקשה
18. כידוע, אין זה חדש, כי יצרנים מפחיתים את כמות/ תכולת המוצר, תוך אי יידועו של הצרכן כי עסקינן בהפחה בשיעור X ואף אינם משנים את האריזות באופן בו הצרכן מוטעה לחשוב כי עסקינן בתכולה זהה של אותה סדרת מוצרים, כך שבפועל הצרכן אינו מודע לעובדה כי מדובר במוצרים אשר התייקרו באופן סמוי.

19. לאור האמור, מתמיהה היא העובדה מדוע הנתבעת אינה טורחת לגלות לציבור צרכניה על דרך בידולן של האריזות כי עסקינן באריזות מופחתות משקל. כאשר להיפך, הנתבעת עושה ככל שלא ידה על-מנת להטעות את הצרכן באמצעות מיתוג זהה לאותם מוצרים מופחתים ושיווקם באותו נפח אריזה ו/או למצער בנפח אריזה דומה.

20. רוצה לומר- אקט הקטנת התכולות אשר מתבצע במוצרי הנתבעת, מהווה כקטליזטור לנתבעת להעלאת מחיר המוצר מציבור הצרכנים.

21. נחיצות ההליך דני, נעוץ ביסודו בעובדה כי הנתבעת הכשילה ומכשילה את ציבור צרכנייה בפרטים מהותיים באשר לטובין בפרט מחיר הטובין כמות הטובין ומשקלם.

עילות התביעה מכוח חוק הגנת הצרכן לעניין הטעיה באריזה, בכמות/ משקל והפר חובת הגילוי

22. אין חולק כי חוק הגנת הצרכן אשר אוסר הטעיה באשר למחירו של הטובין, אריזתו, מהותו וכמותו, מנחיל בדרך זו אמות מידה למסחר הוגן על פיהן קיימת חובה פוזיטיבית ליידע את הצרכן אודות השוני הקיים בין מוצרים אשר נחזים כדומים/ זהים בכלל המאפיינים הבולטים (מותג, אריזה, סימן מסחר ומחיר) מחמת הצורך כי צרכן יבחין בעובדה כי מחירם ליחידת מידה של חלק מן המוצרים במגוון יקר משמעותית ביחס מוצרים אחרים במגוון.

23. נדגיש, כי נראותן של סדרות המוצרים דלעיל על המדפים, "קבנוס, נקניקיות עוף, שניצל עוף דקיק, הביתיים" הנה זהה ואחידה לעינו של הצרכן. דהיינו עסקינן בהתייקרות סמויה של המוצרים המופחתים בסדרות אלה. בל נשכח כי מוצר הקבנוס במשקל 260 גר' הופחת ל- 200 גר' וזאת ללא כל יידוע הצרכן בדבר ההפחתה.

24. נבהיר כי כל אימת ונמנעת עוף טוב, מלתת גילוי אפקטיבי ונאות על גבי האריזות המופחתות, הן מבחינת בידול חזותי של האריזות המוקטנות ורישום משקל האריזה המוקטן באופן בולט לעינו של הצרכן בחזית האריזה בצדו העליון של המוצר ו/או למצער בגודל אותיות שם המוצר בשעת הצגת הטובין בעת הרכישה ו/או על דרך הקטנת נפח האריזות המופחתות, אזי כי יש לקבל את טענות התובעת בקשר להטעיית הצרכן עפ"י חוק הגנת הצרכן על סעיפיו הרבים.

25. יתרה מכך, מול עינינו, מונח הצורך והרציונל לקבוע כי עסקינן בהטעיה ובהסתרה מכוונת של פרטים מהותיים בהעסקה, ביחס לאריזות, תוך הסתרה מכוונת בין היתר של משקל המוצרים ע"י סימון המשקל באופן בלתי מבדל ובגודל אותיות קטן באופן בו מתקשה הצרכן להיוודע אליו. כל זאת לרבות הזהות הפיזית בין האריזות, הטעייה בעיצוב הנכס- היוצרים מסה קריטית של עוולות והטעיה בפרטים מהותיים, הן מחמת שציבור הצרכנים סבור בהטעייתו כי המוצר עם התכולה המופחתת הוא המוצר עם התכולה הרגילה אותו הוא רגיל לרכוש והן מחמת העובדה כי הצרכן אינו מודע להפחתת התכולה, באופן המסווה את העלייה המשמעותית במחיר הטובין ליחידת מידה.

השפעה בלתי הוגנת

26. שווק אריזות הטובין במשקלים מופחתים הן בעבר והן בהווה, על דרך אי הצגת גילוי נאות כי עסקינן בתכולות מופחתות בהשוואה למוצרים במגוון, עולה כדי הפרה של סעיף 3(א) לחוק הגנת הצרכן, לפיו חל איסור שבדין על העוסקים ובכלל זה הנתבעת לנקוט בדרכי פעולה אשר פוגעים ברציונל חופש ההתקשרות ובמילים אחרות ביכולת הצרכן לשקלל כראוי את כדאיות העסקה-

(א) "לא יעשה עוסק, במעשה

או במחדל (בסעיף זה – מעשה), בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת, דבר העלול לפגוע ביכולתו של צרכן לקבל החלטה אם להתקשר בעסקה עמו, באופן שיש בו שלילה של חופש ההתקשרות של הצרכן או פגיעה מהותית בחופש ההתקשרות שלו (להלן – הפעלת השפעה בלתי הוגנת)."

אחריות להטעיה באריזה

27. מכורח היות הנתבעת יצרנית הטובין, מעצבת אריזתם, ולבטח משווקת, מוכרת את סדרת המוצרים מושא ההליך, נושאת היא באחריות נהירה להטעיה באריזה, בהתאם לסעיף 6(א) לחוק הגנת הצרכן לפיו-
 "הייתה הטעיה בעיצוב הנכס או באריזתו, על גבי האריזה או במצורף לה, יראו גם את היצרן, היבואן, האורז והמעצב כמפירים את הוראות סעיף 2".

28. ולמען הגדרת מהות חבות הנתבעת, הרי כי בהתאם לסעיף 2 (ב) לחוק הגנת הצרכן:

"לא ימכור עוסק, לא ייבא ולא יחזיק לצרכי מסחר, נכס שיש בו הטעיה ולא ישתמש בנכס כאמור למתן שירות".

29. כאמור בסעיף ההגדרות בחוק הגנת הצרכן – "נכס" הנו לרבות "טובין", ו"צרכן" מוגדר כ- "מי שקונה נכס או מקבל שירות מעוסק במהלך עיסוקו לשימוש שעיקרו אישי, ביתי או משפחתי". ובפן הכללי "עסקה" מוגדרת כ- "מכירת נכס או מתן שירות".

30. לאור הוראות הדין הללו נהיר כי הנתבעת מייצרת ו/או משווקת ומוכרת משך שנים "נכס שיש בו הטעיה", הן על דרך עיצוב האריזה, הפרת חובת הגילוי, ואופן סימון התכולה ועל כן ראוי בנסיבות דנן להורות כן על הפסקת העוולה.

הטעיה בפרט מהותי בעסקה

31. כאמור לעיל, חוק הגנת הצרכן קובע בראשיתו בסעיף 2(א), כי "לא יעשה עוסק דבר במחדל או במעשה העלול להטעות צרכן בכל עניין מהותי". כאשר המשקל, המידה הצורה המהות והמחיר הרגיל של הטובין נמנים על אותם עניינים מהותיים בעסקה.

32. שווק מוצרי עוף מעובדים במתכונת מופחתת, עולה כדי הטעיית הצרכן לגבי כמות הטובין ומשקלו, ובפרט האריזות משווקות זו לצד זו על אותו מדף בנפח אריזה ומיתוג דומה, כאשר עסקינן במשקלים אשר מסומנים באופן בלתי מבדל ומוצנע, כאשר הצרכן לא יכול להבחין בכל שונות פיזית בין האריזות, ועל כן מדובר בהעלאת מחיר סמויה ל- 100 גרם של הטובין (בשל הפחתת התכולה) ובהטעיה מובהקת באשר למחירו הרגיל, וזאת להבדיל מן העלאת המחיר הגלויה לעינו של הצרכן.

הפרת חובת הגילוי

33. הנתבעת הפרה בנוסף ובאופן מובהק את חובת הגילוי הקבועה בסעיף 4(א)(1) לחוק הגנת הצרכן הקובע כי –

“עוסק חייב לגלות לצרכן כל פגם או תכונה אחרת הידועים לו, והמפחיתים באופן משמעותי מערכו של הנכס”.

בנסיבות דן אין חולק כי הפחתת תכולת המוצרים בשיעורים בלתי מבוטלים, שעה שנראותן החזותית של האריזות אחידה ודומה ושעה שהנתבעת מסתירה את העובדה כי מדובר ב”אריזות מופחתות משקל” ו/או בתכולה מופחתת” ו/או בהפחתה כמותית בשיעור של X% ביחס למוצרים הנוספים הקיימים במגוון, הרי כי מתקיים מכלול מצרפי מובהק להפרת חובת גילוי כאשר לו פרמטרים אילו היו בידיעת הצרכן וודאי כי חלקם של האנשים היו בוחנים את העסקה בראייה אחרת ו/או נמנעים כליל מנטילת הטובין.

עילה מכוח הנחיית הממונה

34. להוסיף על האמור לעיל וללא קשר למהות ההטעה ביחס לעילות התביעה השונות האמורות לעיל מכח חוק הגנת הצרכן אשר עומדות לבדן על “רגליהן”, עומדת לתובעת עילת תביעה טובה גם מכוחה של הנחיית הממונה על הגנת הצרכן.

35. לעניין זה יובהר, כי הנחיית הרשות להגנת הצרכן הנה מובהקת בנסיבות דן, שכן בהנחיית משנת 2006 נקבע:

על כן, אין להסתפק בציון הכמות החדשה בלבד, אלא לכתוב למשל, “מכיל % _____ פחות מהכמות הרגילה” וזאת בהבלטה ובגודל אותיות דומה לאותיות שם המוצר.

36. הרציונל אשר עמד בבסיס הנחיית הממונה על הגנת הצרכן ביחס להקטנת מוצרים הוא התמודדות עם תופעה רחבת היקף של יוקר המחיה, כאשר חדשות לבקרים אנו נתקלים ביצרנים ו/או יבואנים המקטינים את כמות/ תכולת המוצר, תוך אי יידועו של הצרכן כי עסקינן בהפחתה בשיעור X ואף אינם משנים את האריזות באופן בו הצרכן מוטעה לחשוב כי עסקינן בתכולה זהה של אותה סדרת מוצרים, כך שבפועל הצרכן אינו מודע לעובדה כי מדובר במוצרים אשר התייקרו ליחידת מידה.

37. שיטת מסחר קלוקלת זו, נובעת מתוך ידיעה, כי לו ציבור הצרכנים יבחין באופן גלוי בהתייקרות מחירו הכולל של מוצר צריכה, יימנע מרכישתו, ולכן כלכלי יותר ליצרנים לייקר את מחירי הטובין על דרך הפחתת תכולה ובכך להסוות את עליית המחיר.

38. יתר על כן, מטרת ההנחיה היא להנחיל אמות מידה של הגינות מסחרית, שכן כשם שיצרן/ יבואן יקדם מכירתו של מוצר המכיל תוספת כמותית, כך עליו לנהוג גם באשר להקטנת כמות של מוצר. ולפיכך, לאורם של פערי כוחות אינהרנטיים אשר קיימים באותה מערכת יחסים בלתי מאוזנת מיסודה בין העסק לצרכן, ניכרת הנפקות הראויה של דיני הצרכנות.

39. לא זו אף זו, הנחיות הממונה על הגנת הצרכן בדבר הקטנת מוצרים, נועדו לחול מקום בו מדובר במוצר חדש/ דומה (סדרת מוצרים)/ תחליפי/ או כזה שמגיע בנוסף למוצר קודם. (פס"ד בעניין עש"א 37481-12-15 אסם **השקעות בע"מ נ' ממונה העיצומים הכספיים ברשות להגנת הצרכן** (להלן: "עניין אסם").

40. כאשר במסגרת עניין אסם, נקבע כי הנחיית הממונה משנת 2006 אינה מבחינה בין מוצר מוקטן המחליף מוצר קודם, לבין מוצר מוקטן שנוסף לסדרת מוצרים בעלי כמויות שונות. עמדה זו התקבלה בבית המשפט:

"יוטעם, כי אין בסעיף 2 לחוק ובדומה לכך בהנחיה, אבחנה בין מוצר חדש תחליפי למוצר קודם ובין מוצר נוסף לקודם. לפיכך, ההוראות בנדון, מחייבות גם היכן שעסקינן במוצר נוסף ובעת שמוצר קודם, דומה לו, גם הוא מיוצר ומשווק עדיין" (שם בעמוד 9).

41. יתרה מכך, אף הנחיית הממונה משנת 2019 קובעת כי, ככל שהמוצר המוקטן, נוסף לסדרת מוצרים המשווקים בכמויות גדולות יותר, מוצר הייחוס הוא המוצר בעל הכמות הקרובה מעל ששווקה במהלך תקופה של לפחות חצי שנה (תקופת הגילוי של המוצר המוקטן כמפורט בסעיף 3 להנחיה זו). (למשל סדרה של מוצרים בגדלים 50, 100, 200 וכעת מבקשים להוסיף משקל נוסף של 70, אשר ייחשב כהפחתה לעומת מוצר בגודל 100 ובלבד שהכמות הזו שווקה במהלך תקופה של לפחות חצי שנה).

ככל שהמוצר המוקטן החליף מוצר, מוצר הייחוס הוא המוצר שיצא מהשוק או עומד לצאת מהשוק. ככל שהמוצר המוקטן נוסף לסדרת מוצרים המשווקים בכמויות גדולות יותר, מוצר הייחוס הוא המוצר בעל הכמות הקרובה מעל ששווקה במהלך תקופה של לפחות חצי שנה (תקופת הגילוי של המוצר המוקטן כמפורט בסעיף 3 להנחיה זו). (למשל סדרה של מוצרים בגדלים 50, 100, 200 וכעת מבקשים להוסיף משקל נוסף של 70, אשר ייחשב כהפחתה לעומת מוצר בגודל 100 ובלבד שהכמות הזו שווקה במהלך תקופה של לפחות חצי שנה).

42. בתוך כך נבהיר כי לא רק שעסקינן בהתייקרות סמויה בגין 100 גרם מוצר (ליחידת מידה) בתכולה מופחתת ובדרך שיווקית מתוחכמת ושנונה, ולא רק כי עסקינן בהטעיה בפרטים מהותיים בעסקה והטעיה באריזה בכל קנה מידה, אלא אף מתווסף לכך ממד של עוולה נוספת בכך שהנתבעת לא גילתה ברבות הזמן באופן מתמשך ועדיין לא מגלה לציבור הצרכנים כי עסקינן בכמות פחותה מהכמות הרגילה, וזאת בהתאם להנחייתו של הממונה על הגנת הצרכן משנת 2006.

43. יובהר כי מצופה היה, כי הנתבעת תנקוט בפעולות אפקטיביות על-מנת ליידע ולגלות לציבור הצרכנים את דבר הפחתות הכמות במגוון המוצרים אודות מוצרים אשר מתווספים/או התווספו לסדרה ו/או משווקים במקביל בתכולה מופחתת ו/או שהחליפו מוצר קודם, וליידעם באופן גלוי ונהיר כי קיימות תכולות מקבילות לאלו הרגילות, בין באמצעות סימון נהיר ו/או בין באמצעות בידול פיזי מובהק.

44. אולם חלף זאת, הנתבעת בוחרת להסתיר באופן מכוון את הפחתות, כמותן או שיעורן מציבור הצרכנים וזאת לשם השאת הרווחים באופן מוסווה על חשבון אמון הציבור במותג, ובמוניטין של מותגים פופולריים בקרב הצרכן הישראלי.

***רצ"ב הנחיות הממונה על הגנת הצרכן, ביחס ל"הקטנות מוצרים" משנת 2006, משנת 2019 ומשנת 2020

סומנו כ- נספח ה' לבקשה

סקר מחירים

מקלוני קבנוס 200 גר' לעומת מקלוני קבנוס במשקל 260 גר' -

45. הטבלה שלהלן תבהיר את יחסיות התייקרות מחיר הטובין תוך השוואה בין מחיר ליחידת מידה של המוצר הקודם במשקל 260 גר' (לא משווק עוד), לעומת מוצר מופחת המשקל במשקל 200 גר'.

46. מאחר והמוצר הקודם אינו משווק עוד, איננו יכולים לדעת בזמן אמת מה היה מחירו ליחידת מידה של מוצר 260 גר', אילו היה משווק לצד המוצר המופחת (200 גר'). על-כך, יש לשער כי המוצרים היו נמכרים באותם מחירים כוללים באותה נקודת מכירה, או שלמצער **מחירה הכולל** של אריזת 260 הייתה יקרה יותר, יחד עם זאת, נקודת ההנחה הינה כי יחידת המידה של המוצר עם התכולה הגבוהה יותר, כמעט תמיד הייתה זולה יותר ל- 100 גר' מוצר.

נתוני המחירים המוצגים בטבלה הנם מדגם מייצג על פי המפורסם באתר סקירת מחירים בתמיכת משרד

הכלכלה - CHP ומנתוני המדפים עפ"י מחירו של מוצר בתכולה של 200 גר' (נכון לחודש נובמבר 21)

שיעור ההתייקרות באחוזים	ההתייקרות המוללת לאריזה	מחיר כולל של מוצר קבנוס בתכולה של 200 גרם ומחיר ליחידת מידה של 100 גרם	מחיר כולל עבור מוצר קבנוס במשקל 260 גרם ומחיר ליחידת מידה	הרשת הקמעונאית	
		15.90 ₪ 7.95 ₪ ל- 100 גרם	15.90 ₪ 6.11 ₪ ל- 100 גרם	רמי לוי רמת החייל	1.
		15.90 ₪ 7.95 ₪ ל- 100 גרם	15.90 ₪ 6.11 ₪ ל- 100 גרם	רמי לוי קרית גת	2.
		15.90 ₪ 7.95 ₪ עבור 100 גרם	15.90 ₪ 6.11 ₪ עבור 100 גרם	יוחננוף בן צבי ת"א	3.
		16.90 ₪ 8.45 ₪ עבור 100 גרם	16.90 ₪ 6.5 ₪ עבור 100 גרם	מחסני להב וולפסון חולון	4.
		17.90 ₪ 8.95 ₪ עבור 100 גרם	17.90 ₪ 6.88 ₪ עבור 100 גרם	שופרסל דיל השלום	5.
		17.90 ₪ 8.95 ₪ עבור 100 גרם	17.90 ₪ 6.88 ₪ עבור 100 גרם	שופרסל דיל עפולה- יצחק רבין	6.
		17.90 ₪ 8.95 ₪ עבור 100 גרם	17.90 ₪ 6.88 ₪ עבור 100 גרם	שופרסל דיל באר שבע הר בוקר	7.
		17.90 ₪ 8.95 ₪ עבור 100 גרם	17.90 ₪ 6.88 ₪ עבור 100 גרם	סיפ טוב בבלי	8.
		18.90 ₪ 9.45 ₪ עבור 100 גרם	18.90 ₪ 7.26 ₪ עבור 100 גרם	שופרסל שלי פתח תקווה העצמאות	9.
		18.90 ₪ 9.45 ₪ עבור 100 גרם	18.90 ₪ 7.26 ₪ עבור 100 גרם	שופרסל שלי בן יהודה ת"א	10.
		19.90 ₪ 9.95 ₪ עבור 100 גרם	19.90 ₪ 7.65 ₪ עבור 100 גרם	מגה בעיר הוד השרון	11.
		19.90 ₪ 9.95 ₪ עבור 100 גרם	19.90 ₪ 7.65 ₪ עבור 100 גרם	מגה בעיר פתח תקווה הרצל	12.
		18.90 ₪ 9.45 ₪ עבור 100 גרם	18.90 ₪ 7.26 ₪ עבור 100 גרם	מגה בעיר אונליין	13.
23.12%	4.14 ₪	17.90 ₪ 8.95 ₪ עבור 100 גרם	17.90 ₪ 6.88 ₪ עבור 100 גרם	ערכים ממוצעים	

47. עינינו הרואות, כי ניתן לראות את התייקרות של המוצר המופחת בשיעור של 23.12% (4.14 ₪ לאריזה כוללת 2.07 ₪ ל- 100 גר') בהשוואה למוצרי הייחוס, המגולמת במחיר המוצרים בתכולה המופחתת וזאת בהתייחס ל- 100 גרם מוצר.

48. לחילופין, ניתן לאמוד את הנזק שנגרם לצרכן, באמצעות השבת שיעור ההפחתה הפיזי של של המוצר, בגין גריעת התכולה (60 גר'). עסקינן בשיעור של 23.07%- אותו יש להשיב לצרכן. תשומת ליבה של הנתבעת לכך כי שיעור התייקרות המוצר (23.12%) הינה כמעט זהה לשיעור הפחתת התכולה.

סקר מחירים - אריזת מקלוני קבנוס במשקל 100 גר' אשר נוספה למגוון המוצרים במשקלים 160 גר' ו- 200 גר' - הנזק לחברי הקבוצה

49. כאמור, החל משנת 2019 ועד לאמצע שנת 2021, נוספה למגוון המוצרים אריזה נוספת, בעלת אותה נראות במשקל 100 גר':

50. להלן נתוני המחירים הממוצעים, כפי שנדגמו על המדפים בזמנים הרלבנטיים לשיווקה בנקודות המכירה השונות בהשוואה למשקל שמעל אשר באותה הנראות (160 גר'): :

שיווק	מוצר כולל של מוצרי מקלוני קבנוס בתכולה של 160 גרם ומוצרי ליחידת מידה של 100 גרם	מוצר כולל עבור מוצרי מקלוני קבנוס במשקל 100 גרם	חריגת הקטגוריות
ההתייחסות באחוזים ממוצע			
	8.70 ₪	12.90 ₪ - ל 100 גר'	טריפל דיול
	5.43 ₪ - ל 100 גר'	7.90 ₪ - ל 100 גר'	רמו לוי
	9.90 ₪	7.90 ₪ - ל 100 גר'	יונתוף
	6.18 ₪ - ל 100 גר'	7.90 ₪ - ל 100 גר'	
	9.5 ₪	9.56 ₪ - ל 100 גר'	ממוצע
התייחסות של 60% ליחידת מידה	5.93 ₪ - ל 100 גר'		

51. לאור האמור, ניתן להבחין בתייקרותו של המוצר המופחת במשקל 100 גר' בשיעור ממוצע של כ- 50% ליחידת מידה בהשוואה למוצר הייחוס.

52. החל מאמצע שנת 2021, הופסקה שיווקה של אריזת ה- 100 בתצורה שלעיל, אולם כיום הנתבעת משווקת מוצר דומה (קבנוס קלאסי 23 גרם חלבון), במשקל 100 גר':

53. הטבלה שלהלן תבהיר את יחסיות ההתייקרות המופרזת של מחיר הטובין נכון להיום (קבנוס קלאסי) תוך השוואה בין המחיר ליחידת מידה של המוצר במשקל 100 גר', אשר נוסף לסדרת מוצרי קבנוס הקיימת, במשקלים קיימים שמעל (160 גר' ו- 200 גר').

54. נתוני המחירים המוצגים בטבלה הנם מדגם מייצג על פי המפורסם באתר סקירת מחירים בתמיכת משרד

הכלכלה - CHP ומנתוני המדפים (נכון לחודש נובמבר 21)

הרשת הקמעונאית	מחיר כולל עבור מוצר קבנוס קלאסי במשקל 100 גרם	מחיר כולל של מוצר קבנוס בתכלה של 160 גרם ומחיר ליחידת מידה של 100 גרם	מחיר כולל של מוצר קבנוס בתכלה של 200 גרם ומחיר ליחידת מידה של 100 גרם	שיעור ההתייקרות באחוזים ממוצע
רמי לוי- רמת החייל	12.90 ₪	9.90 ₪ מחיר ליחידת מידה ל- 100 גר' 6.18 ₪	15.90 ₪ מחיר ליחידת מידה ל- 100 גר' 7.95 ₪	
סטופמרקט סוהו נתניה	10.90 ₪	10.90 ₪ מחיר ליחידת מידה ל- 100 גר' 6.81 ₪	14.90 ₪ מחיר ליחידת מידה ל- 100 גר' 7.45 ₪	
מנה בעיר מנקס	15.90 ₪	13.90 ₪ מחיר ליחידת מידה ל- 100 גר' 8.68 ₪	19.90 ₪ מחיר ליחידת מידה ל- 100 גר' 9.95 ₪	
פרישמרקט רמת גן	13.90 ₪	13.90 ₪ מחיר ליחידת מידה ל- 100 גר' 8.68 ₪	17.90 ₪ מחיר ליחידת מידה ל- 100 גר' 8.95 ₪	
היפרי דודו באר יעקב	12.90 ₪	12.90 ₪ מחיר ליחידת מידה ל- 100 גר' 8.06 ₪	16.90 ₪ מחיר ליחידת מידה ל- 100 גר' 8.45 ₪	

מגה בעיר בת ים/ מגה אונליין	14.90 ₪	12.90 ₪	18.90 ₪
	מחיר ליחידת מידה ל- 100 גר' גרי	מחיר ליחידת מידה ל- 100 גר' גרי	מחיר ליחידת מידה ל- 100 גר' גרי
	14.90 ₪	8.06 ₪	9.45 ₪
מחסני השוק באר שבע	14.90 ₪	9.90 ₪	15.90 ₪
	מחיר ליחידת מידה ל- 100 גר' גרי	מחיר ליחידת מידה ל- 100 גר' גרי	מחיר ליחידת מידה ל- 100 גר' גרי
	14.90 ₪	6.18 ₪	7.95 ₪
ערכים ממוצעים	12.03 ₪ ל- 100 גר'	8.8 ₪	14.04 ₪
	מחיר ליחידת מידה ל- 100 גר' גרי	מחיר ליחידת מידה ל- 100 גר' גרי	מחיר ליחידת מידה ל- 100 גר' גרי
	5.5 ₪	7.02 ₪	50%
שיעור התייקרות ממוצע של כ-			

55. לאור האמור, ניתן לראות את התייקרותו המופרזת של המוצר המופחת במשקל 100 גר' בשיעור ממוצע של כ- 50% ליחידת מידה בהשוואה למוצרי הייחוס, המגולמת במחיר המוצרים בתכולה המופחתת.

56. לחילופין, גם במקרה זה ניתן לאמוד את הנזק שנגרם לצרכן, באמצעות שיעור ההפחתה הפיזי של של המוצר, בגין גריעת התכולה (80 גר' בממוצע). עסקינן בשיעור של 44%- אותו יש להשיב לצרכן.

מוצר נקניקיות עוף במשקל 360 גר' למול נקניקיות עוף במשקל 400 גר' אשר שווקו במקביל באותן נקודות מכירה "כתף אל כתף"

57. ראוי לציין כי הנתבעת החלה לשווק מוצר זה (נקניקיות עוף במשקל 360 גר') בשנת 2020, אולם כיום חדלה היא לשווק באופן הדרגתי את המוצר. יחד עם זאת, המוצרים שווקו על המדפים באותן נקודות מכירה "כתף אל כתף" באותו המחיר, כך שעל- פי יחידת מידה, מחירו של מוצר ה- 400 היה תמיד יותר משתלם לצרכן.

58. התובעת רכשה את מוצר הנקניקיות המופחת (360 גר') ברשת מגה בעיר במחיר 16.90 ₪ (4.69 ₪ ליחידת מידה), כאשר מוצר ה- 400 נמכר באותו המחיר (16.90 ₪) וליחידת מידה במחיר של - 4.22 ₪, לפיכך, עסקינן בנזק כולל של 1.69 ₪ בגין האריזה המופחתת בשיעור של 10%.

59. מאחר ואריזת 360 אינה קיימת עוד במגוון מוצריה של הנתבעת, ניתן לאמוד את השבת הנזק בגין גריעת המשקל ב- 40 גר', המהווים 10% ממשקלו המקורי של המוצר (400 גר'). גם במקרה שבנדון, שיעור הנזק הכלכלי הינו זהה לשיעור גריעת משקל מוצר המקור.

סקר מחירים - מוצר שניצל עוף דקיק ענקיסטי 700 גר' /או שניצל עוף דק ענק במשקל 720 גר', למול שניצל עוף דקיק ענקיסטי כשר לפסח במשקל 650 גר' (נתוני המחירים המוצגים בטבלה הנם על פי המפורסם באתר סקירת מחירים בתמיכת משרד הכלכלה - CHP לחודש נובמבר 21)

שעור ההתייקרות באחוזים ממוצע	מחיר כולל עבור מוצר שניצל על דקיק ענקיסטי כשר לפסח 650 גר' ופחיר לוחדת מידה	מחיר כולל עבור מוצר שניצל עוף דק ענק 720 גר' ופחיר לוחדת מידה	מחיר כולל עבור מוצר שניצל עוף דקיק ענקיסטי 700 גר' ופחיר לוחדת מידה	הרשת הקמעונאית
	39.60 ₪ 6.09 ל- 100 גר'	39.90 ₪ 5.54 ל- 100 גר'	34.90 ₪ 4.98 ל- 100 גר'	סופרסל אונליין
	29.90 ₪ 4.6 ל- 100 גר'	37.70 ₪ 5.23 ל- 100 גר'	25 ₪ 3.57 ל- 100 גר'	ויקטורי
	29.90 ₪ 4.6 ל- 100 גר'	29.90 ₪ 4.15 ל- 100 גר'	24.90 ₪ 3.55 ל- 100 גר'	רמי לוי
	44.80 ₪ 6.89 ל- 100 גר'	44.90 ₪ 6.23 ל- 100 גר'	44.90 ₪ 6.41 ל- 100 גר'	סופרסל שלי
שעור התייקרות ממוצע של 10.69%	36.05 ₪ 5.54 ל- 100 גר'	38.1 ₪ 5.29 ל- 100 גר'	32.42 ₪ 4.63 ל- 100 גר'	ערכים סמוענים

60. לאור האמור, ניתן לראות את התייקרותו המופרזת של המוצר המופחת ב-50/70 גר' בשיעור ממוצע של כ-10.69% למארז בהשוואה למוצרי הייחוס, המגולמת במחיר המוצרים בתכולה המופחתת.

61. לחילופין, ניתן לאמוד את הנזק שנגרם לצרכן, באמצעות שיעור ההפחתה הפיזי של של המוצר, בגין גריעת התכולה (60 גר' בממוצע). עסקינן בשיעור של 8.45% (ממוצע האריזות)- אותו יש להשיב לצרכן.

סקר מחירים סדרת הביתיים אשר נמכרת באותן נקודות מכירה במחירים אחידים (נתוני המחירים המוצגים בטבלה הנס על פי המפורסם באתר סקירת מחירים בתמיכת משרד הכלכלה - CHP (לחודש נובמבר 21)

שעור ההתייקרות באחוזים	ההתייקרות הכוללת של המוצר בתכולה הקטנה	מחיר כולל עבור מוצר שניצל עוף ביתי קריספי/ עדין/ שומשום קומפני 700 גרם ופחיר לוחדת מידה	מחיר כולל עבור מוצר שניצל עוף ביתי בטאץ' מתובל 600 גרם ופחיר לוחדת מידה	הרשת הקמעונאית
	6.42 ₪	44.90 ₪ 6.41 ל- 100 גרם	44.90 ₪ 7.48 ל- 100 גרם	סופרסל אונליין
	5.4 ₪	37.90 ₪ 5.41 ל- עיבור 100 גרם	37.90 ₪ 6.31 ל- עיבור 100 גרם	ביתן מרקסי, יינות ביתן אונליין
	5.1 ₪	35.70 ₪ 5.1 ל- עיבור 100 גרם	35.70 ₪ 5.95 ל- עיבור 100 גרם	רמי לוי באנטרנט
	3.78 ₪	29.90 ₪ 4.27 ל- עיבור 100 גרם	29.90 ₪ 4.9 ל- עיבור 100 גרם	רמי לוי
	6.6 ₪	47.90 ₪ 6.8 ל- עיבור 100 גרם	47.90 ₪ 7.9 ל- עיבור 100 גרם	סופרסל אקספרס
	8.4 ₪	44.90 ₪ 6.41 ל- עיבור 100 גרם	46.90 ₪ 7.81 ל- עיבור 100 גרם	AMPM
15%	6.06 ₪	40.2 ₪ 5.74 ל- עיבור 100 גרם	40.53 ₪ 6.75 ל- עיבור 100 גרם	ערכים סמוענים

***רצ"ב מלוא הטבלאות המפורטות לעיל (בגודל מלא), סומנו כ- **נספח ו'** לבקשה

62. גם במקרה ההפחתה דנן, ניתן לראות באופן ברור אצל הרשתות הקמעונאיות השונות, את ההתייקרות של המוצר פחות המשקל בהשוואה למוצרי הייחוס. עסקינן בשיעור התייקרות ממוצעת של האריזה פחותת המשקל בשיעור של 15% ליחידת מידה, הגם כי מדובר במוצרים הנמכרים באותו המחיר. המסקנה הנה כי המוצר מופחתי המשקל שלעיל, המשווקים לעין הצרכנית הבלתי מודעת, נחזים ככאלו הנושאים משקל כולל אחיד, ללא כל שונות פיזית בגודל האריזות ומיתוגן, עניין זה מגלם התייקרות ממוצעת של המוצר פחות המשקל בהשוואה למוצרים הרגילים, כאשר יש לזכור כי שיעור הפחתת המשקל של המוצר המופחת הינו 14.28% ביחס למוצרים הרגילים.

רקע עובדתי

63. התובעת הנה צרכנית מן השורה אשר רכשה משך השנים, מוצרים ממגוון מותג עוף טוב, ביניהם מוצרי קבנוס, שניצל ונקניקיות.

64. התובעת גילתה בדיעבד כי ללא התראה ו/או סימון של הנתבעת על האריזות בדבר שינויי המשקלים של מגוון מוצריה השונים ו/או הסדרות השונות, הופחת משקלו של מוצר הקבנוס אותו נהגה לרכוש מ- 260 גר' ל- 200 גר' וכי נוסף למגוון הסדרה מוצר קבנוס של 100 גר' שאף אותו היא רכשה. כמו- כן, גילתה התובעת בדיעבד כי היא רכשה נקניקיות עוף במליחות מעודנת במשקל פחות ב- 40 גר' (360 גר') ממוצר המקור (400 גר') ומוצר שניצל דקיק ענקיסטי כשר לפסח (נמכר בכל ימות השנה) במשקל 650 גר' חלף משקלו של מוצר המקור (700 גר'). בנוסף, סדרת מוצרי השניצל הביתיים של הנתבעת אותה רכשה התובעת, אשר שווקה בראשית הדרך במשקלים של 700 גר', כאשר בדיעבד גילתה במקשת כי מוצר שניצל עוף ביתי בטאצ' מתובל אשר נוסף למגוון מוצרי הסדרה (החל משנת 2019) נמכר במשקל פחות 100 גר' (600 גר') ממוצרי המקור (700 גר'), וזאת ללא יידוע של הצרכן בדבר הבדלי הפחתות המשקל, על אף שהמוצרים נמכרים באופן אחיד, באותו המחיר באותן נקודות מכירה, אותו גודל אריזה ובעלי נראות מיתוגית זהה.

65. כן, מבחינתה לא הייתה כל אינדיקציה פיסית להפחתת המשקלים על מדפי הקמעונאות, וזאת עקב הדמיון הרב בין האריזות הקיימות במגוון והנמכרות זו לצד זו ואף הפסקת שיווקו של מוצר הקבנוס במשקל 260 כאשר תחתיו החלה הנתבעת לשווק משקל חדש של מוצר קבנוס בתכולה של 200 גר' בנראות אריזה דומה וחוסר בידול וכיתוב המורה על דבר קיומה של ההפחתה.

66. התובעת כלל לא הייתה מודעת לעובדה כי היא רכשה אריזות מופחתות משקל של הסדרות השונות, שכן לא היה כל חוזה מבדל במשקלי המוצרים ובאריזותיהן, כאשר להיפך, האריזות המופחתות נחזו באותו גודל אריזה כפי אריזות הייחוס. התובעת הבינה כי הנתבעת גבתה בגין המוצרים מושא ההליך גבייה סמויה באופן פסול ומטעה, שכן נגרע מן התובעת באופן הסמוי מן העין תכולות של מוצרים, דבר אשר לא היה בידיעתה. פרט סמוי זה הביא לייקור המוצרים באופן דרסטי בחישוב ל- 100 גרם מוצר.

67. לאור הגילוי, חשה התובעת כי גזלו ממנה את חופש הבחירה בבואה להחליט אם לרכוש את המוצרים המופחתים ואם לאו.

68. כן, התובעת חשה בעגמת נפש כי הנתבעת הונתה אותה והרוויחה על חשבונה וכי הבינה היא כי נטלה מוצרים מופחתים ויקרים משמעותית מבלי ידיעתה.

69. לו הייתה התובעת יודעת כי מדובר בגבייה חסרת כל הגיון אשר לעיתים שיעורה המקסימלי עומד על 60%!! לעומת מוצרי הייחוס המקבילים, לא הייתה רוכשת מוצרים אילו מלכתחילה או שהייתה מעדיפה לרכוש את המוצרים המקבילים בתכולתם הרגילה ו/או תכולות גבוהות יותר של מותגים אחרים.

נזקה הממוני של התובעת

70. אין חולק כי במקרה שבפנינו ממונה של התובעת נגזל, והוסב לה חיסרון כיס מובהק.
71. בניתוח משפטי של העסקה אשר נרקמה בין התובעת לנתבעת, עולה כי מאחר והתובעת הוטעתה ונוצלה באשר לפרטים מהותיים בעסקה, ומאחר ובמקרה שבפנינו קיימת פגיעה שורשית בשיקולי כדאיות העסקה תכולה ומחיר הטובין, על דרך הפרת חובת גילוי מובהקת ובשל העובדה כי התנהלות הנתבעת משולה לעושה מובהק עת לכדה היא את התובעת וכלל הצרכנים לרכוש את הטובין אגב הפרה גורפת של הגינות מסחרית על דרך העלאת מחיר סמויה ו/או תוך כדי הפחתה ניכרת מתכולת המוצרים, ובשל כך אי מתן גילוי נאות עבור גביית תשלום נוסף על דרך הפחתת התכולה, הרי כי עסקינן בעסקאות אשר נעוצות בהטעיה ועל כן ראוי לעתור להשבת מלא התמורה ששילמה התובעת בעד המוצרים אשר רכשה משך השנים.
72. כאשר יודגש כי אילולא מצגי השווא ביחס לתכולות המוצרים גודלן של האריזות והפרת חובת הגילוי הנחרצת באשר למשקלים המקבילים ו/או הפחתות התכולה של המוצרים שקיימים במגוון, לא הייתה רוכשת מוצרים אילו מלכתחילה ומעדיפה חלופות אחרות.
73. יחד עם זאת, תטען התובעת כי מאחר והיא ביקשה לרכוש את מוצרי הסדרות דלעיל אולם במשקלם הרגיל ו/או הגבוה יותר, הרי כי יש להעמיד את נזקה על אותו פער מחירים יחסי אשר נכפה עליה עקב הקטנות משקלי הטובין או לחילופין להעמיד את הנזק בשיעור הפער התכולתי אשר נגרע מן אריזות המקור/ הייחוס.
74. כאשר ברכישות הפרטניות האחרונות של המוצרים, שילמה סך כולל של כ- 120.61 ₪.
75. להלן חישוב הנזק על פי פער המחירים הממוצע בין התכולות הרגילות למופחתות:

מוצר קבנוס בתכולה 200 גר' למול מוצר קבנוס במשקל 260 גר'

הרשת הקמעונאית	מחיר כולל עבור מוצר קבנוס במשקל 260 גרם ומחיר ליחידת מידה	מחיר כולל של מוצר קבנוס בתכולה של 200 גרם ומחיר ליחידת מידה של 100 גרם	ההתייכרות הכוללת לאריזה (נזק)	שיעור ההתייכרות באחוזים
ערכים ממוצעים	₪ 17.90 ₪ 6.88 עבור 100 גרם	₪ 17.90 ₪ 8.95 עבור 100 גרם	₪ 4.14	23.12%

נזק של 4.14 ₪

מוצר קבנוס בתכולה 100 גר' לעומת מקלוני קבנוס בתכולה של 160 גר'

הרשת הקמעונאית	מחיר כולל עבור מוצר מקלוני קבנוס במשקל 100 גרם	מחיר כולל של מוצר מקלוני קבנוס בתכולה של 160 גרם ומחיר ליחידת מידה של 100 גרם	ההתייכרות הכוללת לאריזה (נזק)	שיעור ההתייכרות באחוזים ממוצע
ממוצע	₪ 9.56 ל- 100 גר'	₪ 9.5 ₪ 5.93 ל- 100 גר'	₪ 5.80	60%

נזק של 5.80 ₪

מוצר שניצל עוף דקיק כשר לפסח 650 גר' לעומת מוצר שניצל עוף דקיק/ דק ענק במשקלים 700/720 גר'

הרשת הקמעונאית	מחיר כולל עבור מוצר שניצל עוף דק ענק 720 גר' ומחיר ליחידת מידה	מחיר כולל עבור מוצר שניצל עוף דק ענק 700 גר' ומחיר ליחידת מידה	שיעור ההתייקרות באחוזים ממוצע
ערכים ממוצעים	32.42 ₪ 4.63 ₪ ל- 100 גר'	38.1 ₪ 5.29 ₪ ל- 100 גר'	36.05 ₪ 5.54 ₪ ל- 100 גר' 10.69% (נזק) 3.77 ₪

נזק של 3.77 ₪

מוצר שניצל עוף ביתי בטאצ' מתובל 600 גר' לעומת שאר מוצרי הסדרה במשקלים של 700 גר'

הרשת הקמעונאית	מחיר כולל עבור מוצר שניצל עוף ביתי בטאצ' מתובל 600 גרם ומחיר ליחידת מידה	מחיר כולל עבור מוצר שניצל עוף ביתי קריספי/ עדין שומשום קופצני 700 גרם ומחיר ליחידת מידה	ההתייקרות של הכוללת של המוצר בתכולה הקטנה (נזק)	שיעור ההתייקרות באחוזים
ערכים ממוצעים	40.53 ₪ 6.75 ₪ עבור 100 גרם	40.2 ₪ 5.74 ₪ עבור 100 גרם	6.06 ₪	15%

נזק של 6.06 ₪

מוצר נקניקיות עוף 360 גר' לעומת מוצר נקניקיות עוף במשקל 400 גר'

הרשת הקמעונאית	מחיר כולל עבור מוצר נקניקיות עוף 400 גרם ומחיר ליחידת מידה	מחיר כולל עבור מוצר נקניקיות עוף 360 גרם ומחיר ליחידת מידה	ההתייקרות של הכוללת של המוצר בתכולה הקטנה (נזק)	שיעור ההתייקרות באחוזים
מגה בעיר	16.90 ₪ 4.22 ₪ ל- 100 גרם	16.90 ₪ 4.69 ₪ ל- 100 גרם	1.7 ₪	10%

נזק של 1.7 ₪

76. **לחילופין** ניתן להעמיד את שורת חישוב הנזק באופן שיעורי, המהווה את יחס הפחתת המשקל בין המוצרים נשוא ההליך לבין מוצרי הייחוס. מוצר קבנוס 200 גר' - 23.07%, מוצר קבנוס 100 גר' - 37.5%, מוצר שניצל דקיק 650 גר' - 8.45%, מוצר נקניקיות 360 גר' - 10%, מוצר שניצל בטאצ' מתובל - 14.28%.

פיצויים בהתאם לחוק החוזים

77. **במובן המשפטי-סעיף 12 (א) לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973** מורה כי במו"מ לקראת כריתתו של חוזה חייב אדם לנהוג בדרך מקובלת ובתום לב. **סעיף 12(ב)** לחוק החוזים מורה כי צד שלא נהג בדרך מקובלת ולא בתום לב, חייב לצד השני פיצויים בעד הנזק שנגרם לו עקב המשא ומן או עקב כריתת החוזה, **והוראות סעיפים 10, 13-14 לחוק החוזים תרופות תשל"א-1970** יחולו בשינויים המחויבים. **סעיף 10 לחוק החוזים תרופות**, קובע כי הנפגע זכאי לפיצויים בעד הנזק שנגרם לו עקב ההפרה ותוצאותיה ושהמפר ראה אותו או שהיה עליו לראותו מראש, בעת כריתת החוזה, כתוצאה מסתברת של ההפרה.

78. ולפיכך יש להוסיף פיצוי ממוני בסך של 5 ₪ עבור כל צרכן.

נזקה הבלתי ממוני של התובעת

79. התובעת תטען לנזק בלתי ממוני עבור עגמת נפש ופגיעה באוטונומיה שלה כצרכנית לבצע רכישות מושכלות נבונות ורצוניות, לנוכח ניצול אימתני של תמימות הצרכן ופגיעה מובהקת בשיקולי כדאיות הרכישה, מתוך מניעים כלכליים מובהקים ולשם השאת רווחי הנתבעת. בנוסף, תטען התובעת לנזק בלתי ממוני אשר מאופיין בכל הנוגע לפגיעה בזכותה היסודית להשוות בין מוצרים שונים ותחליפיים, ולהעריך באופן מושכל את העסקה, ללא השפעות פסולות.

80. **נזק בלתי ממוני זה יוערך ב- 5 ע"פ ע"פ כל צרכן שרכש ממגוון המוצרים של הנתבעת במשקלים מופחתים וכל זאת משך 7 שנים ועד למועד מתן פסק דין בתובענה הייצוגית.**

המסגרת הנורמטיבית

עילת התביעה מכוח עוולת הפרת חובה חקוקה

81. סעיף 63 לפקודת הנזיקין, קובע את מהותה של עוולת הפרת חובה חקוקה כלהלן:

א. מפר חובה חקוקה הוא מי שאינו מקיים חובה המוטלת עליו על-פי כל חיקוק, למעט פקודה זו- והחיקוק, לפי פירושו הנכון, נועד לטובתו או הגנתו של אדם אחר, וההפרה גרמה לאותו אדם נזק מסוגו או מטבעו של הנזק שאילו נתכוון החיקוק...

ב. לעניין סעיף זה רואים חיקוק כאילו נעשה לטובתו או הגנתו של פלוני, אם לפי פירושו הנכון הוא נועד לטובתו או להגנתו של אִתּו פלוני או לטובתם או להגנתם של בני אדם בכלל או של בני אדם מסוגו או הגדר שאתם נמנה אותו פלוני.

82. המחוקק קבע כלל בלתי אין, כי **"לא יעשה עוסק דבר העלול להטעות צרכן בכל עניין מהותי בעסקה"**, כאשר **"המהות"**, **"הכמות"**, **"המשקל"**, **"המחיר הרגיל או המקובל או המחיר שנדרש בעבר"**, נמנים על אותם פרטים מהותיים בעסקה בהתאם לסעיפים 2(א)(13) ו- 2(א)(13) לחוק הגנת הצרכן, לצד **הפרת חובת הגילוי** הנהירה כאמור.

83. כאמור לעיל הנתבעת הפרה את סעיף 2(ב) לחוק הגנת הצרכן לפיו:

"לא ימכור עוסק, לא יבא ולא יחזיק לצרכי מסחר, נכס שיש בו הטעייה ולא ישתמש בנכס כאמור למתן שירות".

84. כמו כן כאמור לעיל הנתבעת נושאת בנוסף **באחריות להטעיה באריזה**, כאמור בסעיף 6 לחוק הגנת הצרכן לפיו-

"הייתה הטעייה בעיצוב הנכס או באריזתו, על גבי האריזה או במצורף לה, יראו גם את היצרן, היבואן, האורז והמעצב כמפירים את הוראות סעיף 2."

85. יוסף לעניין זה, כי לצרכן הסביר, קיימת מידה רבה של אמון ביצרני המזון, באופן שאין לאותו צרכן כל יסוד להניח כי מאפיין מהותי במוצר- משקלו, שונה מיתר המוצרים בקטגוריה, וזאת מבלי שהיצרן דואג להביא את דבר השינוי הכמותי באופן אפקטיבי וגלוי לידיעתו.

86. כמו- כן, סעיף 3 ו- 4 לחוק הגנת הצרכן, דן בנושא **איסור הפעלת השפעה בלתי הוגנת וחובת גילוי**. על- כן, תטען התובעת, כי מדובר באקט שיווקי – מסחרי סמוי ובלתי הגון להעלאות מחיר הטובין וגבייה עקיפה עקב כך בדרך של הפחתת משקל אריזות, על- כן, אקט זה הינו ניצול ציני של בורות הצרכן.

87. **הנתבעת גם הפרה את הוראות הממונה אודות הקטנת מוצרים משנת 2006.**

עשיית עושר ולא במשפט

88. טובת ההנאה הישירה והפסולה אשר נצמחה לנתבעת מגולמת, באופן בו על הנתבעת להשיב במידי את אותו ערך כספי של שיעור הפחתת התכולות אשר הופחתו מכמותם הרגילה של המוצרים ואף למעלה מכך, כאשר ברי כי אילולא מחדל המצגים שיעור מסוים מציבור הצרכנים אף לא היה נוטל מלכתחילה את המוצרים. להלן הוראות החוק, לפיה כל טובת הנאה שנצמחה לנתבעת בניגוד לדין חזקה כי עליה להשיבה לציבור-

חוק עשיית עושר ולא במשפט, תשל"ט-1979*

1. (א) מי שקיבל שלא על פי זכות שבדין נכס, שירות או טובת הנאה אחרת (להלן - הזוכה) שבאו לו מאדם אחר (להלן - המזכה), חייב להשיב למזכה את הזוכה, ואם השבה בעין בלתי אפשרית או בלתי סבירה - לשלם לו את שוויה.

89. נוסף על כך נדגיש כי בהתאם לסעיף 6 לחוק הרי כי אין בזכות השבה זו כדי לגרוע מתרופות אחרות להם זכאי הציבור על פי כל דין. כלהלן:

6. (א) הוראות חוק זה יחולו כשאין בחוק אחר הוראות מיוחדות לענין הגדון ואין הסכם אחר בין הצדדים.
(ב) חוק זה יחול גם על המדינה.
(ג) אין בחוק זה כדי לגרוע מתרופות אחרות.

הפרת פקודת הנזיקין (נוסח חדש) התשכ"ח - 1968, סעיפים 35-36 - עוולת הרשלנות

90. **סעיף 31 לחוק הגנת הצרכן קובע מפורשות כי "דין מעשה או מחדל" כדין העוולה לפי פקודת הנזיקין.** אשר על כן תטען התובעת כי הנתבעת התרשלה בכך שלמרות הוראות החוק הברורות, מי מטעמה לא מילא בקפידה אחר הוראותיו והפר בין במעשה ובין במחדל את החובות המוטלות עליו מכוחן של ההוראות. כמו-כן, הנתבעת לא וידאה ו/או פיקחה כי מי מעובדיה או מנהליה, נהג על-פי החוק ומקיים את הוראותיו. הנתבעת חייבת בחובות זהירות מושגית המוטלת על עוסק כלפי לקוחות וצרכנים. הנתבעת חייבת גם בחובות זהירות קונקרטיים בעניין קיום הוראות הדין והתקינה והימנעות ממצגי שווא. מתיאור הנסיבות לעיל, ברי כי הנתבעת הפרה ברגל גסה ובבוטות את חובות הזהירות כלפי הלקוחות והצרכנים. מסקנת הדברים הנה כי הנתבעת הפרה את פקודת הנזיקין בפרט עוולת הרשלנות והפר חובה חקוקה.

91. כמו כן לנתבעת, כיצרנית בעלת מוניטין בקרב הציבור אחריות חוזית, נזיקית ושלוחית מובהקת להימנע מתחבולות שיווק פוגעניות ולבטח שלא לנקוט בפעולות אשר עולות כדי הטעייה נחרצת של הציבור.

הגדרת הקבוצה והסעדים להם זכאים חברי הקבוצה

92. התובעת תטען כי את חברי הקבוצה יש להגדיר באופן הבא:

כלל הצרכנים אשר רכשו מארזים/ אריזות של "מקלוני קבנוס", "נקניקיות עוף", "שניצל עוף ביתי", "שניצל עוף דקיק ענקיסטי (כשר לפסח)" של הנתבעת, אשר עברו הפחתה תכולתית כשלעצמם ו/או שנוספו למגוון המוצרים במשקלים פחותים, וזאת ללא יידוע הצרכן בדבר הפחתת התכולה, וכל זאת החל ממועד שוקם ו/או למשך 7 שנים עובר להגשת התובענה ועד למתן פסק דין.

93. הסעדים אותם בית- המשפט הנכבד מתבקש לפסוק הינם כלהלן:

א. צו עשה וסעד הצהרתי.

ב. פיצוי כספי.

דרישה לצו עשה ולסעד הצהרתי

94. בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת ליתן צו הצהרתי, לפיו הנתבעת הפרה את הוראות חוק הגנת הצרכן חוק החוזים חוק עשיית עושר ולא במשפט וכן את פקודת הנזיקין (בפרט הפרה חובה חקוקה ואת עולת הרשלנות) והפרת עמדת הממונה על הגנת הצרכן, בדבר "הקטנת אריזות" משנת 2006.

95. כמו- כן, מתבקש בית- המשפט הנכבד ליתן צו עשה ולהורות לנתבעת לתקן את הליקויים לאסוף את הטובין נשוא הבקשה מן המדפים, להוסיף את תכולת המוצרים שנגרעה מאריזות סדרות המוצרים ו/או לסמן באופן מובהק "תכולה מופחתת ב-X גרם ביחס ל-Y במשקל X גרם". בנוסף יש לבדל להגדיל ולהבליט בסימון ברור וגלוי את סימון התכולות של המוצרים המופחתים.

96. בנוסף ליתן צו עשה לפיו תינתן הוראה חד משמעית לנתבעת לתקן את המחדלים ולחדול מהטעיית הציבור ו/או להימנע ממצגים כוזבים ו/או שיווק אריזות מטעות לרבות פיצויים של חברי הקבוצה בגין נזקייהם הממוניים והבלתי ממוניים.

הדרישה לסעד הכספי לחברי הקבוצה

נזקם של חברי הקבוצה

97. על- מנת להעריך ולשום את הנזק הממוני שנגרם לחברי הקבוצה יש צורך לבחון את נתוני המכירות של הנתבעת, ודוחות דבקניים להיקף מכירות ושיווק אריזות הטובין המופחתים החל ממועד ייצורם ושיווקם ועד למתן פסק דין בתובענה.

98. התובעת כאמור עותרת להשבת מלא התמורה ששולמה על ידי חברי הקבוצה בעד הטובין מושא ההליך בצירוף הנזק הבלתי ממוני, או לחילופין בניית מנגנון להשבה יחסית של עלות הטובין כנגזרת ישירה להיקף המכירות, תוך שיש להביא במניין השיקולים את העובדה כי חלק מחברי הקבוצה אף לא היה רוכש את המוצרים המופחתים במשקלם מלכתחילה אילולא ההסתרה ו/או מעדיף חלופות מקבילות זולות יותר, ולבטח העובדה הנהירה כי יש להשיב לכלל ציבור הרוכשים באופן מידי את שיעור ההתייקרות הממוצע מסך המכירות של המוצרים ו/או את שיעור ההפחתה במוצרים, כמו- כן יש לפצות את ציבור הצרכנים מכח חוק החוזים ופקודת הנזיקין בגין כל מוצר בסך 5 ₪ .

99. נוסף לנוקם הממוני של חברי הקבוצה, הרי כי הוסב להם נוק בלתי ממוני המוערך בסך 5 ₪ לכל צרכן אשר נטל לסלו את הטובין המוקטנים נשוא הבקשה **בשים לב כאמור שחלק מציבור הצרכנים אף לא היה נוטל מלכתחילה** את הטובין אילולא ההטעיה, ועל כן המדובר בהערכה אומדנית ראויה בנסיבות העניין.
100. יודגש כי מלא הנתונים הללו הנם נתונים ודוחות המצויים בידיעתה האישית והבלעדית של הנתבעת, עסקינן במידע שאינו מפורסם ואינו נגיש לידיעת הצרכנים.
101. על כן במידת הצורך שומרת התובעת לעצמה את הזכות לעתור לבית המשפט בבקשה למתן צווים ספציפיים לגילוי המידע הדרוש.
102. לאור האמור, בשלב זה ובהיעדר נתונים ביחס לשיעור הנזק, תעמיד התובעת את סכום התביעה של חברי הקבוצה בסך של לפחות 5,000,000 ₪ לנתבעת (על דרך האומדנה בלבד).

סוף דבר

103. לאור כל האמור לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות כדלקמן:
- 103.1** לחייב את הנתבעת, בתשלום פיצוי כספי ובסעדים, כמפורט בבקשה זו, בשיעור ובאופן שיקבע, לכל אחד מחברי הקבוצה שהוכחה זכאותו לפיצוי או לסעד כאמור ובהקשר זה:

103.1.1 להורות כי כל חבר קבוצה יהיה רשאי להוכיח את זכאותו לפיצוי כספי או לסעד אחר בתצהיר שיוגש למשרד ב"כ התובעת ולהורות כי ב"כ התובעת תשמש כ-"ממונה" בהתאם להוראת סעיף 20(ב)(1) לחוק.

103.1.2 לחילופין, להורות על תשלום פיצוי כספי בסכום כולל ועל אופן חישוב חלקו של כל חבר קבוצה ולהורות בדבר חלוקתו בין חברי הקבוצה, באופן יחסי לנוקיהם, של יתרת הסכום שתיוותר אם חבר קבוצה, אחד או יותר, לא דרש את חלקו, לא הוכיח את זכאותו לפיצוי או לסעד, לא אותר או שלא ניתן לחלק לו את חלקו מסיבה אחרת, ובלבד שחבר קבוצה לא יקבל פיצוי כספי או סעד אחר מעבר למלוא הפיצוי או הסעד המגיע לו; ולהורות כי כל יתרת סכום שנתרה לאחר החלוקה לחברי הקבוצה כאמור, תועבר לאוצר המדינה.

103.2 להורות על מתן כל סעד אחר לטובת הקבוצה, כולה או חלקה, או לטובת הציבור, כפי שימצא לנכון בנסיבות העניין.

103.3 להורות על פרסום הודעה לחברי הקבוצה.

103.4 להורות על תשלום גמול לתובעת המייצגת אף אם לא אושרה התובענה הייצוגית או שלא ניתנה הכרעה בתובענה הייצוגית לטובת הקבוצה.

103.5 לקבוע את שכר הטרחה של בא הכוח המייצג בעד הטיפול בתובענה הייצוגית, לרבות בבקשה לאישור.

טלי לופ, עו"ד
ב"כ התובעת

שרון ענבר-פולון, עו"ד
ב"כ התובעת